

Capitolul 4 – credincioșii Vechiului Testament au fost îndreptățiți pe același principiu ca și noi – prin credință. Învierea lui Hristos este dovada acestei îndreptățiri.

După ce a răspuns la întrebarea, în ce relație este credința cu Legea, Pavel trece la cealaltă întrebare referitoare la credincioșii Vechiului Testament, care au trăit înainte ca Evanghelia despre Isus să fie vestită în toată lumea. În privința aceasta sunt două persoane deosebite, pe care apostolul le poate lua ca referință, pentru că ele erau de o deosebită importanță pentru iudei, una din ele fiind primitorul și purtătorul făgăduințelor lui Dumnezeu, cealaltă fiind reprezentantul împărăției alese de Dumnezeu. Toate așteptările lui Israel erau în legătură cu aceste persoane. Căci Mesia era Fiul lui *David*, Fiul lui *Avraam*! (compară cu Matei 1, 1). În ambii bărbați, în mod deosebit în Avraam, vom găsi confirmată argumentarea apostolului. El întreabă mai întâi:

»Deci, ce vom zice că a aflat, prin firea lui, strămoșul nostru Avraam? Dacă Avraam a fost îndreptățit prin fapte, are cu ce să se laude, dar nu înaintea lui Dumnezeu. Căci ce zice Scriptura? „Avraam a crezut pe Dumnezeu și i s-a socotit ca dreptate.”« (versetele 1-3). Avraam a obținut îndreptățirea împreună cu făgăduința »că va fi moștenitor al lumii« (versetul 13) pe principiul credinței. În privința aceasta nu era nicidecum vorba de vreo faptă a lui Avraam. Nu exista nimic prin care el putea să se laude. Totul era darul liber al lui Dumnezeu. Dumnezeu a vorbit, și Avraam a crezut. Dumnezeu a făgăduit în har o binecuvântare, iar Avraam a proslăvit pe Dumnezeu, crezând făgăduința împotriva oricărei nădejdi. Și credința aceasta i-a fost socotită ca dreptate.

Iacov pare să contrazică în capitolul 2 al epistolei lui cele spuse aici, când întreabă: »Avraam, părintele nostru, n-a fost el îndreptățit prin fapte, când a adus pe fiul său jertfă pe altar?« (Iacov 2, 21). Dar dacă ne amintim că Iacov scrie la cele două spre zece seminții ale lui Israel, deci la cei mai mulți oameni nemântuiți, care cei drept aveau mărturisirea, dar nu credința din inimă, și de aceea el îi constrângea la o confirmare practică a mărturisirii, să aibă credință, atunci dispăre greutatea înțelegerii. Jertfirea lui Isaac era o *dovadă* a credinței care era deja prezentă. Credința a lucrat împreună la aducerea acestei jertfe și a devenit desăvârșită prin ea, așa cum la Rahab primirea și eliberarea informatorilor a dovedit într-un alt mod existența credinței și mărturia pe care a dat-o față de informatori a confirmat-o. În ambele cazuri nu este vorba de îndreptățirea înaintea lui *Dumnezeu*, ci înaintea *oamenilor*, de dovada vizibilă că mărturisirea cu privire la credință era adevărată. În jertfirea lui Isaac și în protejarea și eliberarea informatorilor (cu tot pericolul vieții lui Rahab legat de această comportare) s-a arătat o credință conștientă și activă. Ambele fapte nu erau *fapte ale Legii* – nici uciderea și nici trădarea nu sunt justificate prin Lege -, și nici *fapte bune* în sensul obișnuit al Cuvântului, ci erau *fapte ale credinței*, prin care credința s-a dovedit a fi adevărată și vie. Căci o credință, care nu are fapte, *este* moartă, este numai o credință cu capul. Aceasta este partea adevărului susținută de Iacov.

Ce concluzie trebuie trasă din istoria lui Avraam? Dacă Avraam ar fi fost îndreptățit prin fapte, atunci ar fi fost prin contribuția *sa*; dar cum ar fi fost aceasta posibil înaintea unui Dumnezeu sfânt, înaintea Căruia nici măcar cerurile nu sunt curate? Nu, Scriptura nu relatează nimic bun despre Avraam, nici o faptă, pe baza căreia Dumnezeu putea să-l îndreptățească. Ce spune ea însă? »Avraam *a crezut* pe Dumnezeu.« Așa stă scris, și așa a fost, și este în deplină concordanță cu Evanghelia. Dumnezeu lucrează și astăzi tot așa. După ce Hristos a murit pentru atei și pentru păcătoși, *oricine crede* este primit prin har de către Dumnezeu. Dumnezeu este acum un Dumnezeu care »îndreptățește pe *păcătos*«, Căruia I se cuvine toată cinstea.

Când un om face o lucrare, atunci el are dreptul la *plată*, mai mică sau mai mare, în funcție de valoarea și mărimea lucrării. El primește o compensație, și anume nu ca un cadou, ci ca ceva pe care îl merită, ca ceva care i se cuvine. »Plata nu i se socotește ca un har, ci ca datorie« (versetul 4). Dar dacă cineva »*nu face fapte*, ci *crede* în Cel ce îndreptățește pe păcătos«, și această credință îi este socotită ca îndreptățire, ce dovadă minunată și incontestabilă este aceasta pentru învățătura cu privire la harul liber! Aceasta este exact contrariul îndreptățirii pe baza faptelor Legii. Și așa a lucrat Dumnezeu odinioară cu Avraam și cu toți ceilalți credincioși din vechiul legământ.

Cel care *nu lucrează*, cel care a recunoscut că nu este nimic altceva înaintea lui Dumnezeu, decât numai un păcătos pierdut, murdar, și acum se apropie prin credință de Dumnezeu, ca de Acela care în baza lucrării de ispășire făcută de Hristos poate să curățească pe păcătosul murdar, să îndreptățească pe cel nelegiuit, va fi îndreptățit pe baza credinței sale. Dreptatea lui Dumnezeu, care nu are absolut nimic a face cu faptele omului, va fi partea lui, dăruită numai prin har.

Tot așa vorbește și David, cântărețul împărătesc, cu toate că el era sub Lege, în Psalmul 32, nu despre fericirea celor ce fac faptele Legii – vai!, cât de mult a cunoscut el, că nu există o astfel de fericire -, ci despre »fericirea omului, căruia Dumnezeu îi socotește dreptatea *fără fapte*«. El numește fericiți pe oamenii pe care Legea trebuia să-i blastăme – păcătoșii, care nu au respectat Legea, dar ale căror fărădelegi au fost iertate prin har de către Dumnezeu, ale căror păcate El voia să le acopere. »Ferice de omul căruia Domnul *nu-i ține în seamă* păcatul!« (versetele 6-8). În continuarea acestui fapt, apostolul întreabă:

»Fericirea aceasta este numai pentru cei circumciși sau și pentru cei necircumciși? Căci zicem că lui Avraam credința „i-a fost socotită ca dreptate”. Dar cum i-a fost socotită? Când era circumcis sau când era necircumcis? Nu când era circumcis, ci când era necircumcis.« (versetele 9-10).

Că nu faptele, ci credința i-a fost socotită lui Avraam ca dreptate era clar odată pentru totdeauna; dar a rămas fără răspuns întrebarea, în mod deosebit pentru urmașii lui Avraam, *când* a avut loc această socotire? Era Avraam atunci circumcis, sau nu era? Nu, abia patru ani mai târziu, când era în al 100-lea an al vieții lui (compară cu Geneza 17), a primit »semnul circumciziei, ca o pecete a dreptății credinței«, pe care o avea deja (versetul 11). De aceea Avraam este potrivit, mai mult decât oricare altul, să fie numit tatăl tuturor aceluia care nu sunt circumciși și cred, »ca dreptatea să le fie socotită și lor.« Totodată el este tată și al circumciziei – să observăm, că apostolul nu spune: al celor circumciși -, aceasta înseamnă, al circumciziei în adevăratul ei sens, ca semn al adevăratei puneri deoparte pentru Dumnezeu, fie cu privire la cei ce vin *din* circumcizie, credincioșii iudei, sau cu privire la cei care ca necircumciși umblă pe urmele credinței, pe care a avut-o Avraam înainte de circumcizia lui (versetul 12). Această punere deoparte pentru Dumnezeu a început pentru Avraam, atunci când Dumnezeu prin circumcizie (simbolul sentinței de moarte cu privire la carne) l-a pus deoparte pentru El din mijlocul răului care îl înconjura. Deci el nu a fost îndreptățit prin acest act, circumcizia nu a fost un mijloc pentru harul care îndreptățește, ci a fost pecetea îndreptățirii care a fost socotită patriarhului nostru cu zeci de ani mai înainte. De aceea credincioșii dintre națiuni, asemenea tatălui lor, au fost circumciși în sens spiritual ca și credincioșii dintre iudei. Nu era nici o deosebire. Avraam era tatăl tuturor.

Cu versetul 13 începe o temă nouă. Avraam era purtătorul făgăduințelor lui Dumnezeu. Stătea cumva făgăduința făcută lui sau seminței lui, »că va fi moștenitor al lumii«, în legătură cu Legea? Era ea dependentă de împlinirea Legii? Imposibil! O făgăduință dată fără condiții exclude de la sine împlinirea unor obligații legale. Nici în capitolul 12 și nici în capitolul 22 al cărții Geneza, unde Dumnezeu confirmă făgăduința dată *seminței* lui Avraam, Dumnezeu nu spune nici un cuvânt despre Lege. N-ar fi fost, așa cum s-a spus, o făgăduință, dacă împlinirea ei ar fi fost făcută dependentă de faptele celui care a primit-o. Nu, Dumnezeu *dă*, și Dumnezeu *împlinește* făgăduința. Moștenirea nu se primește prin Lege, ci »prin dreptatea care vine din credință«. De aceea, dacă cei de pe principiul Legii sunt moștenitori, atunci »credința este făcută zadarnică și făgăduința este anulată« (versetul 14).

»Pentru că Legea lucrează mânie; și unde nu este Lege, nu este nici călcare de Lege« (versetul 15). Întreaga istorie a lui Israel dovedește adevărul serios al acestei fraze. Legea de pe Sinai, oricât era ea de bună și de dreaptă, a trezit în om numai propriul egoism și a pus în lumină dușmănia firească a inimii lui, făcută cunoscut prin încălcarea poruncilor sfinte ale lui Dumnezeu și drept consecință a adus mânia lui Dumnezeu peste om. S-ar putea ca *păcatul* să fie prezent acolo unde nu este Lege, dar acesta nu se descopere sub forma de *încălcare*. Numai când a fost dată o poruncă, aceasta poate fi încălcată, și exact tocmai din acest motiv, așa cum spune Pavel

în capitolul 5, 20, »Legea a intervenit ca să se înmulțească greșeala (nu: păcatul)«. Cum putea deci moștenirea să fie obținută prin Lege? În afară de aceasta, în timpul lui Avraam nici nu fusese dată Legea. Ceea ce i-a fost dat, repet, a fost o făgăduință *necon condiționată*, care era total independentă de orice faptă omenească și se baza exclusiv pe harul lui Dumnezeu.

»De aceea moștenirea este *prin credință*, ca să fie prin har, și pentru ca făgăduința să fie sigură pentru toată sămânța, nu numai pentru aceea de sub Lege, ci și pentru aceea care are credința lui Avraam, tatăl nostru al *tuturor*«, atât al credincioșilor dintre iudei cât și al credincioșilor dintre păgâni (versetul 16). Aceasta este în concordanță cu cuvintele spuse lui Avraam: »Te-am rânduit să fii tatăl multor popoare« (versetul 17). Harul a trecut cu mult peste granițele lui Israel și în Hristos, în adevărata sămânță a lui Avraam, s-a îndreptat spre toate popoarele pământului. Vedem mereu, că numai credința dă dreptul la moștenire, și anume »înaintea lui Dumnezeu, în care a crezut (Avraam), care înviază morții și care chiamă cele ce nu sunt ca și cum ar fi. Nădăjduind împotriva oricărei nădejdi, el a crezut că va ajunge tatăl multor popoare, după cum i se spusese: „Așa va fi sămânța ta.”« (versetele 17-18).

În aceste cuvinte ne este prezentat un alt adevăr prețios: puterea *învierii*, puterea care dă viață, acolo unde este numai moarte, care lucrează în chip creator, acolo unde este exclusă orice speranță pentru om. Pe această putere se baza Avraam, atunci când trupul său era ca și mort iar pântecul Saraei era deja mort.

Pentru credință totul depinde de această putere și de Dumnezeu, în care este această putere. Și această credință plină de toată admirația era activă în Avraam: »El nu s-a îndoit de făgăduința lui Dumnezeu, prin necredință, ci, întărit prin credință, a dat slavă lui Dumnezeu, deplin încredințat că ce a făgăduit, El poate să și îplinească« (versetele 20-21). Ce exemplu încurajator și înviorător de credință! Pentru ochiul firesc al lui Avraam totul era fără speranță, dar *Dumnezeu* a vorbit, și aceasta era de ajuns pentru el. Avraam *nu s-a îndoit*, ci *a fost întărit* în credință, dând onoare lui Dumnezeu, și *avea toată certitudinea*, că Dumnezeu Își va împlini cuvântul: »Așa va fi sămânța ta«! »De aceea credința aceasta i-a fost socotită ca dreptate« (versetul 22), și »a fost numit *prietenul lui Dumnezeu*« (Iacov 2, 23). Dumnezeu îl onorează pe cel ce Îi dă onoare.

Să observăm că aici credința nu este pusă în legătură cu sângele lui Hristos, pe care »Dumnezeu L-a rânduit să fie ispășire«, ca în versetul 25 din capitolul anterior, ci cu Dumnezeu, »Cel ce a înviat dintre cei morți pe Isus, Domnul nostru« (versetul 24). Avraam a crezut *pe Dumnezeu* care înviază morții și chiamă lucrurile care nu sunt, ca și cum ar fi. Prin credință a socotit că Dumnezeu poate să învieze dintre cei morți pe fiul său preaiubit, »și, drept vorbind, ca înviat din morți l-a primit« (Evrei 11, 17-19). Credința l-a făcut să socotească în felul următor: »Dacă Dumnezeu cere pe Isaac de la mine, pe care mi l-a dat și în care mi-a confirmat făgăduințele Sale, atunci El trebuie să-l învieze dintre cei morți, și pe cel ce nu este să-l facă să fie. Făgăduința Lui nu se poate anula.» Nu la întâmplare poartă Avraam titlul de »Părintele celor credincioși«.

Avraam cunoștea deci pe Dumnezeul învierii. Și noi Îl cunoaștem și credem în El. Cu deosebirea că Avraam și credincioșii Vechiului Testament cunoșteau pe Dumnezeu ca pe Dumnezeul atotputernic, care a dat făgăduințe, care se vor împlini în mod sigur în timpul lor; noi Îl cunoaștem însă ca pe Dumnezeul care cu putere triumfătoare a intrat pe teritoriul morții și a înviat pe Acela care a fost judecat pentru noi. Avraam credea că Dumnezeu *poate* să învieze morții și *va învia* pe Isaac; noi credem însă că Dumnezeu *a înviat* pe Hristos. Diferența este mare și importantă. Credința este desigur în ambele cazuri aceiași; dar în timp ce într-un caz se bazează pe *un cuvânt dat*, în al doilea caz se bazează pe *o lucrare împlinită*. Sufletul credincios își găsește astăzi odihna deplină pe baza certitudinii că Hristos, care a fost jertfit odată pentru păcatele și fărădelegile lui, a înviat și acum șede ca Cel Înviat la dreapta lui Dumnezeu. »Știm că Hristos, fiind înviat dintre cei morți, nu mai moare, moartea nu mai are stăpânire asupra Lui« (capitolul 6, 9).

Repetăm: credința lui Avraam i-a fost socotită ca dreptate, așa cum stă scris. »Dar nu numai pentru el este scris că i-a fost socotită, ci și pentru noi, cărora de asemenea ne va fi socotită, nouă celor ce credem în Cel ce a înviat dintre cei morți pe Isus, Domnul nostru, care a fost dat pentru

greșelile noastre și a înviat pentru îndreptățirea noastră» (versetele 23-25). Deci această socotire a îndreptățirii este nu numai pentru Avraam, ci pentru toți cei care cred. Prin faptul că noi credem în Acela care a pus toată vina păcatului nostru pe Isus și L-a înviat dintre cei morți, după ce El a înfăptuit lucrarea, avem parte de toată amploarea acestei lucrări, pe care învierea și-a pus pecetea. Această lucrare, în toată însemnătatea și mărimea ei, devine a noastră prin credință. Dumnezeu a fost pe deplin glorificat în moartea lui Hristos. Ce trebuia să aibă loc, pentru ca păcătosul să fie mântuit și ca Dumnezeu să fie glorificat cu privire la păcat, a avut loc o dată pentru totdeauna, și ca dovadă pentru aceasta Dumnezeu a înviat pe Isus. Fărădelegile noastre au adus moartea Celui sfânt și drept, învierea Sa este dovada veșnic valabilă că toate aceste fărădelegi au fost anulate pentru totdeauna. Niciodată nu vor mai putea fi socotite celui ce crede.

Cititorul va remarca din nou că aici suntem duși un pas mai departe decât în capitolul 3. Acolo ni s-a spus că *Dumnezeu* este drept și îndreptățește pe cel care crede în Isus. Aici este vorba de *îndreptățirea noastră*. Păcatele noastre au meritat judecata dreaptă a Dumnezeului sfânt, și ele trebuiau să fie judecate coresponszător sfințeniei divine, căci altfel Dumnezeu nu putea să declare pe păcătos liber. Dar, așa cum s-a spus, aici în capitolul 4 nu este vorba de satisfacția îndreptățită a lui Dumnezeu și punerea noastră în siguranță în fața judecății, ci de *îndreptățirea noastră* înaintea Lui. Cu alte cuvinte: prin moartea lui Hristos, pe de o parte, am scăpat de judecată, așa cum prin sângele mielului pascal a fost cruțat Israel odinioară de sabia îngerului nimicitor, și, pe de altă parte, ca urmare a victoriei obținute pentru noi asupra păcatului și morții, am devenit un popor îndreptățit, eliberat, care stă împreună cu Israel pe celălalt țărm al Mării Roșii, și, eliberat de puterea tuturor dușmanilor lui, acum poate să cânte cântarea eliberării.

Aproape că nu este necesar să atragem atenția, că învierea lui Hristos este prezentată aici ca învierea *dintre* cei morți, adică, ca intervenție minunată a lui Dumnezeu, pentru ca pe Acela care L-a glorificat, să-L treacă din ultima consecință a păcatului, din moarte, în dreptate. Că *învierea morților în general* este tot o consecință a învierii lui Hristos ne-o arată 1 Corinteni 15, 21, dar nu despre aceasta vorbește Duhul Sfânt aici.